

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ป่วยห้องพิเศษต่อการบริการอาหารในโรงพยาบาล ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการบริการอาหารห้องพิเศษของผู้ป่วย โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง มีวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา ในห้องพิเศษชั้น 5 ณ. โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 67 คน ในช่วงที่ดำเนินการศึกษาปี 2553 มีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ป่วยที่รับประทานอาหารทางปากได้ปกติ
2. เข้ามาเข้ารับการรักษาตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป
3. รู้และเข้าใจภาษาไทย สามารถตอบแบบสอบถามได้
4. มีระดับความรู้สึกตัวปกติ รับรู้ต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี
5. ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งปรับปรุงมาจากของ เรณา หมั่นแสน (2546) แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การได้รับความรู้เกี่ยวกับอาหาร แหล่งความรู้ และระยะเวลาที่เข้ารับการรักษา

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริการอาหารของผู้ป่วยห้องพิเศษ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1. ด้านอาหาร ชนิดอาหาร (แกงจืด แกงเผ็ด ต้มยำ ผัดจืด ผัดเผ็ด อาหารพื้นเมือง อาหารที่ปรุงด้วยการทอด อาหารที่ปรุงด้วยการนึ่ง ข้าว ข้าวต้ม) ประเภทอาหารจานเดียว (ปริมาณอาหาร ลักษณะ สีกลิ่น กลิ่น รสชาติ เนื้อสัมผัสอาหาร อุณหภูมิอาหาร) และความหลากหลายของอาหาร

2.2. ด้านลักษณะและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการรับประทานอาหารประกอบด้วย ความคงทนแข็งแรง ความปลอดภัย ความสวยงาม ความสะอาด

2.3. ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วยความสะดวกของร่างกาย โดยรวมตามหลักสุขาภิบาล ความสะอาดของเส้นผม ความสะอาดของมือและเล็บ ความสะอาดของ เครื่องแต่งกาย กิริยามารยาท หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพ บริการด้วยความเต็มใจ ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ตรงเวลา มีความยืดหยุ่นในการเก็บภาชนะคืนและสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ อย่างรวดเร็ว

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับโดยกำหนดให้ ระดับความพึงพอใจต่อการบริการอาหารผู้ป่วยห้องพิเศษดังนี้ คือน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ดังนี้

1	หมายถึง	มีความพึงพอใจ	น้อยที่สุด
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจ	น้อย
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจ	ปานกลาง
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจ	มาก
5	หมายถึง	มีความพึงพอใจ	มากที่สุด

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ ใช้เกณฑ์ (อุเทน ปัญโญ, 2547) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50- 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50- 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50- 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความตรงตามจุดประสงค์รวมทั้งแก้ไขสำนวนภาษา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยห้องพิเศษของโรงพยาบาลรัฐแห่งเดียวกัน จำนวน 20 คน โดยทดลองก่อนเก็บข้อมูลจริง 2 สัปดาห์ จากนั้นนำผลที่ได้คำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

การพิทักษ์สิทธิ์

การศึกษานี้ได้ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลแล้วและผู้ศึกษาได้ชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ของประชากรโดยการแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือจากประชากรในการตอบ แบบสอบถามและแจ้งถึงสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธ การเข้าร่วมครั้งนี้ประชากรสามารถออกจากการศึกษาในระหว่างการดำเนินการโดยไม่เกิดผลเสียหายต่อ ประชากรไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้นเมื่อประชากรตกลงให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและลงชื่อในใบยินยอมแล้วผู้ศึกษาจึงเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ ห้องพิเศษชั้น 5 ที่โรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง วันที่ 8 มีนาคม 2553 และตรวจสอบเครื่องมือทุกชุดก่อนนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูล ที่ได้จากแบบสอบถาม นำไปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ คือ การหาความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน